

Pijncentrum

Occipitalisinfiltratie

Beste patiënt,

Je laat binnenkort een infiltratie van de nervus occipitalis (achterhoofdszenuw) uitvoeren om jouw pijnklachten te behandelen of te verminderen. Graag willen wij jou hierover wat meer uitleg geven. Indien je nog vragen zou hebben na het doornemen van deze brochure, kan je steeds contact opnemen met het pijncentrum op het nummer 03 890 59 23.

Wat is een infiltratie van de nervus occipitalis?

De nervus occipitalis is een achterhoofdszenuw. We spreken over de nervus occipitalis major (de grote achterhoofdszenuw) en de nervus occipitalis minor (de kleine achterhoofdszenuw). De nervus occipitalis loopt langs beide kanten van het achterhoofd.

Een infiltratie van de nervus occipitalis wordt voorgesteld bij chronische achterhoofdspijn. Jouw arts vermoedt een chronische irritatie van de achterhoofdszenuw (occipitalis neuralgie). Chronisch betekent dat je reeds lange tijd pijn hebt. Een beschadiging van de grote of de kleine achterhoofdszenuw, een verhoogde druk op de zenuwwortels in de nek bij artrose of een gewrichtsontsteking van de nekwrvels (bijvoorbeeld bij reuma) kan deze pijn veroorzaken. Andere mogelijke oorzaken zijn spanningshoofdpijn of spierpijn van de nekspieren.

Er is niet altijd een duidelijke link naar de oorzaak meer aanwezig. Wel is zeker dat pijnprikkels via de zenuwbanen naar de hersenen geleid worden.

Een (diagnostische) infiltratie van de nervus occipitalis is een inspuiting met een lokaal verdovingsmiddel en eventueel een langwerkend ontstekingswerend geneesmiddel (cortisone) ter hoogte van de vermoedelijk betrokken achterhoofdszenuw.

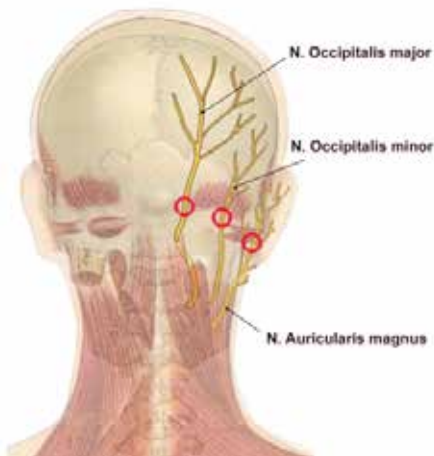
Het doel van de inspuiting is de ontsteking van de betrokken zenuw te verminderen, waardoor de pijn afneemt. Wanneer blijkt dat je in de dagen na de behandeling een (eventueel tijdelijke) pijnvermindering ondervindt, is het aan te raden de nervus occipitalis te behandelen met gepulseerde radiofrequente stroom (PRF). Radiofrequente stroom wekt warmte op. Deze warmte werkt in op de zenuw, waardoor deze van gedrag verandert. Dit resulteert in een vermindering van de pijngeleiding over de betrokken zenuw.

Bij een gepulseerde radiofrequente pijnbehandeling wordt stroom met kleine stootjes tegelijk gegeven. Door een gepulseerde radiofrequente stroombehandeling kan jouw pijn gedurende een langere periode verminderen, dit zonder het gebruik van cortisone.

Tips voor een goede voorbereiding

De beslissing tot het laten uitvoeren van een infiltratie van de nervus occipitalis gebeurt steeds na een (eerste) consultatie op het pijncentrum.

Een gepulseerde radiofrequente behandeling van de nervus occipitalis vindt gemiddeld plaats binnen de 4 weken volgend op een diagnostische infiltratie van de nervus occipitalis.

Bron illustratie: UK touchpoint DK

- Bij inname van bloedverdunders moet je dit op voorhand melden aan jouw verwijzend arts. Eventueel moet je deze medicatie een tijd vóór de behandeling stoppen of vervangen door een ander geneesmiddel. Bij twijfel kan je steeds contact opnemen met het pijncentrum.
- Verwittig bij een allergie voor jodium, andere ontsmettingsmiddelen, pleisters, contrast- of verdovingsmiddelen of andere producten zeker de verpleegkundige of arts.

Op de dag van de behandeling

- mag je eten en drinken.
- hoef je geen nachtkleed of toiletgerief mee te brengen.
- mag je jouw medicatie innemen, met uitzondering van bepaalde bloedverdunders.
- verwittig je het pijncentrum als je koorts hebt of ziek bent.
- voorzie je een begeleider/chauffeur voor jouw vervoer naar huis na de behandeling. Aangezien de pijnbehandeling tijdelijke gevoelsvermindering of duizeligheid kan geven, mag je de dag van de behandeling geen voertuig besturen.
- breng je steeds jouw verwijsbrief (indien je erover beschikt), relevante medische documenten en lijstje van jouw huidige medicatie mee.

Hoe verloopt de infiltratie van de nervus occipitalis?

Voor de infiltratie

Een occipitalis infiltratie komt niet in aanmerking voor jouw hospitalisatieverzekering (een PRF occipitalis valt wel onder daghospitalisatie). Schrijf je wel in bij de onthaalmedewerker. Nadien volg je routenummer 162 naar het pijncentrum. Hier brengt de verpleegkundige je dossier in orde. Medicatie, allergieën en mogelijke zwangerschap worden steeds opnieuw nagevraagd.

Je bevestigt je toestemming om de afgesproken behandeling te laten uitvoeren en jouw akkoord met onze veiligheidsvoorwaarden (geen voertuig besturen, geen machines of gevaarlijke apparaten bedienen en geen belangrijke beslissingen nemen) door een toestemmingsformulier te ondertekenen. Ons dagziekenhuis bestaat uit een gemeenschappelijke ruimte met zetels, gescheiden door gordijnen. Een operatiehemdje ligt hier klaar voor je. De verpleegkundige neemt de parameters (bloeddruk, pols en zuurstofsaturatie) en plaatst een waakinfuus (katheter in arm of hand) uit voorzorg. Als je reageert op bepaalde producten die tijdens de procedure toegediend worden, kunnen we snel en efficiënt medicatie toedienen.

Tijdens de infiltratie

Gedurende de behandeling zit je op een krukje met jouw hoofd voorovergebogen op een tafel. De achterhoofdszenuwen

liggen onder de huid op het bot van de schedel. De juiste plaats van de infiltratie wordt opgezocht, eventueel met behulp van echografie, en op de huid aangeduid met een stift. De punctieplaats wordt ruim ontsmet, waarna de arts de huid plaatselijk verdooft.

Bij een diagnostische infiltratie van de nervus occipitalis

Na de lokale verdoving brengt de arts een dunne naald in ter hoogte van de te behandelen nervus occipitalis. Het inspuiten van de medicatie kan gepaard gaan met een zeker drukgevoel en uitstraling (lokale verdoving en cortisone).

Bij een gepulseerde radiofrequentie behandeling van de nervus occipitalis

Na de lokale verdoving plaatst de arts een naald ter hoogte van de te behandelen nervus occipitalis. Om de afstand tot de zenuw te bepalen, wordt er gebruikgemaakt van een zwakke elektrische stroom.

We vragen je aan te geven wanneer je een tintelend, drukkend of warm gevoel gewaar wordt. Wanneer de naald op de juiste plaats staat, spuit de arts een lokale verdoving in. Hierdoor zal je van de eigenlijke behandeling zeer weinig tot niets voelen. Gedurende 4 minuten wordt er een gepulseerde radiofrequente stroom toegediend, welke een warmte tot 42°C opwekt.

Na de infiltratie

Na de infiltratie blijf je nog 15 minuten bij ons ter observatie. Jouw bloeddruk, hartslag, pijn en zuurstofsaturatie worden gecontroleerd. Jouw pijn kan na de behandeling toenemen. Dit is niet verontrustend en steeds tijdelijk. De dag van de behandeling is het aangeraden geen belastende inspanningen uit te voeren.

Risico's en nevenwerkingen van een infiltratie van de nervus occipitalis

Complicaties komen zelden voor. Er zijn echter aan elke procedure risico's en nevenwerkingen verbonden. De meest voorkomende zijn:

- tijdelijke pijn of een gevoelsvermindering op de plaats van de inspuiting
- reactie op de corticoïden en/of lokale verdoving: verhoging van de bloedsuikerspiegel bij diabetici, hoofdpijn, daling van de bloeddruk, allergische symptomen
- een bloeding, door het raken van een bloedvaatje, vormt geen probleem wanneer je geen bloedverdunders neemt of deze tijdig hebt stopgezet
- een kleine kans op infectie en zenuwbeschadiging
- ...

Deze lijst is niet-limitatief.

Wat te verwachten betreffende pijn?

Na een diagnostische infiltratie van de nervus occipitalis

Als na enkele uren de plaatselijke verdoving uitgewerkt is, zal je waarschijnlijk dezelfde pijn voelen als voor de behandeling. Je mag hiervoor gerust een pijnstiller nemen. Het resultaat van de infiltratie is dus niet onmiddellijk voelbaar. Je beoordeelt thuis zelf het effect van de behandeling.

Bij een duidelijke pijnvermindering kom je in aanmerking voor de behandeling met gepulseerde radiofrequente stroom. Je zal na de (diagnostische) infiltratie van de nervus occipitalis steeds een afspraak meekrijgen voor een PRF van de nervus occipitalis. Bij een positief effect kom je op de afgesproken dag voor jouw verdere behandeling. Wanneer je geen pijnvermindering voelt binnen de 10 dagen, dan bel je de afspraak af en worden er telefonisch verdere richtlijnen gegeven.

Na een pulsed radiofrequente behandeling van de nervus occipitalis

Het effect van een gepulseerde radiofrequente infiltratie van de nervus occipitalis is niet onmiddellijk voelbaar. Dit betekent dat je na de behandeling, als de plaatselijke verdoving uitgewerkt is, waarschijnlijk dezelfde pijn zal voelen als ervoor. Je kan zelfs meer pijn, zogenaamde napijn, ervaren. Dit komt doordat een reeds geïrriteerde en pijnlijke zone een behandeling kreeg, wat

het extra gevoelig maakt. Deze napijn kan 2 weken aanhouden. Het is daarom van belang dat je, in samenspraak met jouw huisarts, jouw pijnstillers blijft innemen.

Het uiteindelijke effect van de behandeling kan pas beoordeeld worden na 6 tot 8 weken. Normaal belt de arts je rond deze periode op of kom je terug op consultatie bij jouw behandelend arts voor een evaluatie van de behandeling. Een gepulseerde radiofrequente behandeling zorgt er immers zelden voor dat je volledig pijnvrij bent. De bedoeling is een belangrijke pijnvermindering te geven, zodat je jouw dagelijkse activiteiten kan hervatten.

Een gepulseerde radiofrequente pijnbehandeling richt zich op symptomen en werkt nooit genezend op de oorzakelijke afwijkingen. De behandelde zenuwen herstellen zich dan ook na verloop van tijd, zodat zich na een bepaalde periode een nieuwe behandeling kan opdringen.

Kostprijs

Onze pijnartsen zijn geconventioneerd en gebruiken de door het RIZIV erkende tarieven. Geldigheidstermijnen van infiltraties wijzigen regelmatig.

Bij het maken van afspraken kijken wij steeds na of je in aanmerking komt voor terugbetaling. Een indicatie van de kostprijs van een behandeling op het pijncentrum kan steeds opgevraagd worden aan het secretariaat.

Contact

Voor vragen kan je steeds contact opnemen met het multidisciplinair pijncentrum op het nummer 03 890 59 23.

TEAM

dr. Baten | dr. Cools
dr. Lapré | dr. Raps

CAMPUS BORNEM

Kasteelstraat 23 | 2880 Bornem
03 890 16 11

CAMPUS WILLEBROEK

Tisseltsesteenweg 27 | 2830 Willebroek
03 890 16 11

ref.: 50005765

versie: 02/12/2020

foto's & illustraties: Adobe stock

eigenaar: Leen Groes, pijnverpleegkundige campus Bornem

v.u.: Sofie Vermeulen, communicatieverantwoordelijke

Maatschappelijke zetel:

vzw AZ Rivierenland | 's Herenbaan 172 | 2840 Rumst

RPR 0416 851 659 | Erkenningsnummer 104 | Bevoegde rechtbank: Antwerpen

www.azrivierenland.be | info@azr.be

